

DEMOKRASİLERİN İNTİHARI

Ağustos 2023 Sayı: 13

DEMOKRASİLERİN İNTİHARI

Batı tarihindeki bu en korkunç yüzyıl, aslında demokrasi adına yüksek beklentiler atmosferinde başlamıştı. 1900'lü yıllara güvenle adım atan demokrasi, kendisini bir anda savunmada buldu. II. Dünya savaşının sonuna gelindiğinde, gezegende sadece bir düzine demokrasi kalmıştı. Sovyetler Birliğinin dağılmasından sonra yine benzer ışıltılı umutlar ve büyük beklentiler yükseldi. Tarihin sonu doktrinine göre, liberal demokrasi siyasal sistemlerin evrenselleşmesinin son biçimi olarak kutsandı. Ama şimdi demokrasi, onu rotasından çıkarmakla tehdit eden muazzam enerjilerle tekrar yüzleşmek zorunda. Birçok ülkede yaşanan hızlı dönüşümlerin etkisi altında ortaya çıkan siyasi kutuplaşma, küreselleşmenin getirdiği anonimleşmeye karşı tepki olarak yükselen kimlik politikaları, kapitalizmin ortaya çıkardığı büyük eşitsizlikler ve bu gelişmeler karşısında etkisiz kalan geleneksel siyasi kurumlara güvenin azalması, statükoya meydan okuyan popülist hareketler ve otoriter rejimlerin yükselmesi demokrasinin gerilemesi için verimli bir zemin oluşturuyor. Sanayileşme ve küreselleşmenin ilk aşamasında birbirleri ile entegre olan kapitalizm, liberalizm, demokrasi ve ulus devlet arasındaki bağlar çözülüyor. Liberal köklerinden kopan Kapitalizm her gittiği rejimin renklerin alarak yoluna devam ediyor. Neoliberal politikaların iflası sonucu müdahaleci büyük devlet küllerinden yeniden doğuyor. Demokrasiler ise kendi özünü oluşturan ifade özgürlüğünü sonuna kadar istismar eden popülist söylem karşısında çaresizce intihara sürükleniyor.

Neoliberalizmin Ölümü

2. Dünya savaşından sonra küresel pazarlar yaratabilmek amacıyla kapitalizm yeniden yapılandırıldı ve iç pazarın oluşturulması amacıyla yaratılan Ulusal sınırlar kaldırılarak, pazarlar bütünleştirildi ve egemenlik ulusüstü ve ulusaltı yapılarla paylaşılmaya başlandı. Bu süreçte küresel kapitalizm küresel ölçekte dolu dizgin yayılırken, 1980'li yıllardan itibaren Neoliberalizmin devletin doğasına ve varlık nedenine yönelttiği keskin eleştirilerin kamu yönetimine yansması sonucunda ortaya çıkarılan "Yeni Kamu İşletmeciliği" (YKİ) anlayışı kapsamında, devlet küçültülmeye, piyasaya açılacak kamu hizmet alanları piyasaya açılmaya, "piyasalaştırılması" mümkün olmayan hizmetler ise, özerk kuruluşlara, ajanslara, bölgesel ve yerel yönetimlere devredilmeye başlandı.

Ancak, Kapitalizmin ideolojisini oluşturan liberalizmin, dayanışma yerine rekabeti,

hükümet müdahalesi üzerinde yaratıcı yıkımı ve sosyal refah üzerinde ekonomik büyümeyi destekleyen politikaları ve neoliberal doktrinin, "piyasa fetişizmi" birçok yorumcu, iş lideri ve politika yapıcıları tarafından 90'lı yıllardan itibaren şiddetle eleştirilmeye başlandı. Tam da bu koşullar altında ortaya çıkan COVID salgının etkileri, verimlilik, pazar, istihdam, eşitsizlik, finans gibi birçok alanda son dönemde yaşadığı derin yapısal krizlerle komaya girmiş olan neoliberalizme dayalı ekonomik ve kamusal politikaların sonunu getirdi. Neredeyse bir gecede, koronavirüs, özel ve kamusal alem arasındaki karmaşık ve hassas dengeyi ikincisi lehine değiştirmeyi başardı ve müdahaleci büyük devlet küllerinden yeniden doğdu. Krizlerle boğuşan İngiltere henüz resmen ilan etmese de, Uzun yıllardır neo-liberal politikaların etkisi altında olan ABD Neoliberal politikaların ölümünü Biden'ın Danışmanı Jake Sullivan Mayıs 2023'de duyurdu. Artık kimse tüm sosyal sermayesini yitiren küresel

kapitalizmin ve onun ideolojik temelini oluşturan liberal politikaların arkasında durmuyor. Tüm dünyada dini ve millî kimliklere dayalı politikalara ve bunlara bağlı olarak bölgeselleşme ve içine kapanma eğilimlerinin arttığı görülüyor.

Kimlik Politikaları ve Popülizm Yükseliyor

Samuel Huntington'ın kültürel tepki olarak adlandırdığı şeyin diğer bir ifadesi, dini köktendinciliğin, milliyetçiliğin, popülizmin ve otoriterliğin yükselişidir. Bu yükselme, gezegenin dört bir yanında ortaya çıkan küresel kapitalizmin acımasızlığına karşı savunmacı tepkiden güç alıyor. Küreselleşme karşısı insanlar kimlik siyasetini arzuluyorlar. Dünyanın entegrasyonu arttıkça, o kadar çok insan tepki olarak dini veya etnik kimlikler etrafında toplanıyor.

Milliyetçilik ve kimlik politikaları, siyasi muhaliflerin meşru rakiplerden ziyade düşman olarak görüldüğü bir ortam yaratıyor. Kimlik siyasetinin üzerinde yükselen Popülist liderler, toplum içindeki mevcut bölünmeleri sömürmekle kalmaz, bu durumu şiddetlendirerek, toplumsal parçalanmaya da yol açarlar. Daha fazla kutuplaşma ve sosyal bölünme popülizme güçlü bir enerji sağlayacağından, bu durum kendi kendini besleyen bir döngü yaratmaktadır. Son yıllarda bu döngüye giren Amerikan siyaseti, Trumpizm adı verilen popülist bir hareketin yükselişine tanık oldu. Trumpizm olarak bilinen bu hareket, ekonomik eşitsizlik, kültürel kaygı, sosyal ve siyasal olarak parçalanmış bir toplumsal yapı üzerinde yükselen, düzen karşısı, milliyetçi söylemlerle karakterize edilir.

Trump, kampanyası sırasında ekonomik ve kültürel kaygıları da kendi lehine kullandı. Yasadışı göçü durdurmak, ticaret

anlaşmalarını yeniden müzakere etmek ve Amerikan şehirlerinde yasa ve düzeni yeniden sağlamak için ABD-Meksika sınırı boyunca bir duvar inşa etme sözü verdi. O, ayrıca kaygılı işçi sınıfının öfkesini ve hayal kırıklığını da kullandı. Trump bunların yanı sıra derinden kutuplaşmış durumda olan Amerikan toplumunda bu bölünmüşlüğü teşvik ederek iktidara geldi.

Trump destekçilerinin ABD Kongresini bastığı 6 Ocak 2021 olayları hedeflerine ulaşmak için demokratik kurumları baltalamaya istekli popülist bir hareketin tehlikelerini Amerikalılara ve bütün dünyaya gösterdi. Ancak Trump'ın gitmesine rağmen Trump'ın göçmenlik, ticaret ve ekonomik eşitsizlik gibi odaklandığı konuların çoğu, birçok Amerikalı için büyük endişe kaynağı halinde ve bu anlamda Trumpizm devam ediyor. Bu açıdan, Trump artık görevde olmasa da Trumpizmin mirası Amerikan siyasetini şekillendirmeye devam ediyor. Cumhuriyetçi Parti liderlerinin çoğu artık Trump'ın popülist söylemini ve politikalarını benimsemiş durumda.

Amerikan demokrasisinde bunun gerçekleşmiş olması öğreticidir. Saldırı, her demokratik kültürün merkezindeki paradoksu gözler önüne sermiştir. Özgür ve açık bir iletişim ortamı popülist sömürüyü ve yıkımı içeriden davet eder ve bu paradoks her demokrasinin merkezinde yer alır ve çözülemez.

Demokrasinin Paradoksu

Demokrasinin özellikleri ve liberalizm ile ilgili de bir kafa karışıklığı vardır. Birçoğu hala "halk teorisi" olarak adlandırılan şeye inanıyor. Yani sıradan vatandaşların hükümetin ne yapması gerektiği konusunda tercihleri vardır ve bu tercihleri yerine getireceğini düşündükleri partilere

ve liderlere oy verirler. Bu sürecin sonucu, halka hizmet eden bir hükümettir. Ve tüm bunların, hukukun üstünlüğüne saygı duyan ve iktidarın barışçıl geçişlerini memnuniyetle karşılayan bir kurallar ve normlar kültüründe gerçekleşmesi gerekir. Fakat bu “liberalizm” dediğimiz şeydir, demokrasi değildir.

Demokrasinin özü ifade özgürlüğünün hukuken garanti altına alınması ve bunun pratikte de sağlanması demektir. Demokrasilerin düzgün işleyebilmesi için vatandaşların kapsamlı, doğru bilgiye ve açık bir tartışma sistemine ihtiyacı vardır. Ancak bu demokratik özgürlük kendi yıkımının tohumlarını içerir. Demokratik ortam müzakereci söylemi mümkün kılarken aynı zamanda bu özgürlük demokrasinin yıkımına gidecek şekilde sömürülebilir. Bunu tarih boyunca tekrar tekrar görüyoruz. Filozoflar tam da bu nedenle demokrasi hakkında her zaman endişelenmişlerdir.

Demokrasinin bu paradoksunu günümüzde de medya ve iletişim araçları üzerinden çok daha belirgin biçimde izleyebiliriz. Günümüzde bir toplumun medyası ne kadar yaygın olarak erişilebilir ve demokratik olursa, o toplum gösteriye, demagojiye ve istikrarsızlığa o kadar yatkındır.

Sinema ve radyo medyayı daha da demokratikleştirip daha erişilebilir bir kitle kültürü yaratırken, aynı zamanda demagoji için gerekli platformları sağladı. Ardından Televizyon, vatandaşların temsilcileri doğrudan görüp dinleyebilmeleri için siyaseti dönüştürdü; ancak medyanın zorunlulukları da siyaseti yeniden şekillendirdi. Ancak internet ve sosyal medya bu gösteri sahnesine eklendikten sonra sorunu milyonlarca farklı şekilde artırdı. Birçok ülke şimdi demokrasi

sayesinde dünyanın demokrasiye karşı gördüğü en büyük meydan okumayla karşı karşıya: Teknoloji her şeyi değiştirdi ve sonuç olarak ortaya iletişim teknolojileri üzerinde örgütlenen bir ağ toplumu çıktı. Ama şimdi, gerçeklik daha önce hiç olmadığı şekilde ele geçirilmeye ve sonsuz biçimde çarpıtılmaya hazır.

Fransız felsefeci Bruno Latour “Gerçekler doğal doğruluklarının gücüne değil, onları üreten ve anlaşılır kılan kurumların ve uygulamaların gücüne dayanarak yükselir ya da düşerler” diyerek, gerçeklerin “ağa bağlı” olduğu ve ağ üzerinde her an yeniden üretildiği bu yeni çağı, Gerçeklik Sonrası Çağı tanımlar.

Bu anlamda şu anda asıl zorluk, demokrasinin yokluğu değil, aksine demokrasinin gerçek yüzüyle karşı karşıyayız. Demokrasinin gereği olan tamamen serbest bir açık iletişim kültürü demokrasiyi aynı hızla yozlaştırıyor.

Paradoksu yeniden ifade etmek gerekirse; açık bir iletişim ortamı olmadan demokrasiler var olamaz; aksi takdirde vatandaşlar müzakere sorumluluklarını yerine getiremezler. Bilgi edinme özgürlüğünün bu koşulu, herhangi bir demokratik kültürün merkezindedir. Ancak bu ortam, tam da özgür olduğu için, demagoglar ve diğer anti-demokratik aktörler tarafından sürekli sömürülür. Bu nedenle demokrasiler, kendi kurucu koşulu tarafından sürekli olarak zayıflatılmaktadır. Birleşik Krallık’tan Macaristan’a, Polonya’dan Brezilya’ya ve ABD’ye kadar dünyanın her yerinde popülist liderler, ifade özgürlüğünü sonuna kadar istismar ediyor ve demokratik kültürleri bozuyor.

Demokratik deneyimin liberal demokrasi gibi bir şeyle sonuçlanmaya yazgılı olmadığı ortaya çıktı. Demokrasinin doğası

hakkındaki tüm varsayımlarımıza rağmen, demokratik bir kültür hiçbir sonucu garanti etmez. Demokrasilerin özgürlük kadar tiranlıkla da sonuçlanması muhtemeldir. Demokrasileri tiranlığın üreme alanları olarak düşünmek mantıksız görünebilir; ancak bu hiç de çelişki değildir. Demokratik kültürler liberal hükümetleri destekleyebileceği gibi otoriter sistemlerin de önünü açabilir.

Yükselen Modern Otoriterlik

Günümüzde, Demokrasileri istismar ederek otoriterliğe evrimleşen popülist liderler ve geleneksel diktatörlükten otoriterliğe evrimleşen popülist liderler modern otoriterliğin aynı sahnesini paylaşıyorlar. Modern otokratlar ile geleneksel otokratlar arasındaki ayırım Geleneksel otokratların ideolojik uygunluk için korkuyu kullanmaları, günümüzün modern otokratlarının ise demokrasiyi bir arka fon olarak kullanmalarıdır.

Popülist liderler İktidara geldikten sonra, muhalefetin zaferini imkânsız kılmak için sistemi hemen değiştirirler ve kendilerini iktidara taşıyan demokratik kanalları kapatırlar. Ancak muhalefeti tamamen ortadan kaldırmazlar; çünkü demokratik bir arka fon için muhalefet gereklidir ve bu sebeple sürekli muhalefette kalmaya mahkum olan kısırlaştırılmış muhalefet gruplarına tolerans gösterilir.

Yöntemleri arasında, seçim sisteminin kontrolü ve otoriter liderin çıkarlarını ilerletmek için devlet kaynaklarının yoğun kullanımı yer alıyor. Ayrıca, özel sektörde sadık bir taban oluşturmak için hükümet ihaleleri ve himayesi kullanılır. Bunların hepsi ciddi istismarlar olmakla beraber, popülist liderlerin demokrasiye zarar verdikleri ve otoriter lige geçtikleri aşama, kendilerini iktidara taşıyan özgür medyanın

ve diğer siyasi iletişim biçimlerinin üzerinde kapsamlı bir kontrol sağladıkları zaman gerçekleşir.

Medyanın kontrolü doğrudan devlet mülkiyeti yoluyla veya liderlik tarafından kontrol edilen sadık oligarklar aracılığıyla ele geçirilir. Elbette, demokrasi görüntüsünü korumak için etkisi eğitimli sınıflarla sınırlı olan medyanın küçük kesimlerinin kalmasına izin verilir. Popülist otoriterler, halkın gerçeklik imajını şekillendirmek ve çarpıtmak için propaganda yapmakta acımasızdırlar. Onlara göre seçimler “medya teknolojilerini kullanan özel operasyonlardır.” Modern otokrat için, düşmanların şeytanlaştırılması, rejimin başarılarını övmekten daha yüksek bir önceliktir.

Bu yeni otoriterlik biçiminin öncüsü, 1959’dan 1990’a kadar başbakan olarak görev yapan Lee Kuan Yew’in düzenli seçimlerle demokrasi görünümünü koruduğu Singapur’dur. Hoşgörüsüz bir otokrasinin, demokratik kurumların yüzeysel bir görünümünü sürdürmesi koşuluyla, Batılı demokratların yatırımını ve hayranlığını kazanabileceğini öğrenen L.K. Yew, 1959’dan 1990’a kadar iktidarda kalmıştır.

Daha sonra modern rejimlerin sayıları arttı. Sovyetler Birliğinden ayrılan Macaristan, Polonya gibi komünist geçmişe sahip ülkelerin yanı sıra Hindistan, Venezuela, Filipinler, Uruguay, Brezilya gibi istikrarsız demokrasiler önce popülizme kaydılar sonra da hızla otoriter rejimler haline geldiler. Bu süreçte Rusya, Çin gibi geleneksel diktatörlükler de evrilerek, modern otoriter rejimler ligine katıldılar.

Farklı kökenlerden gelseler de, Modern otoriterlerin bariz benzerlikleri vardır.

Öncelikler pratiktirler. Ancak ekonomik düzenlemeler konusunda pragmatik olsalar da ortak inançları ve ortak düşmanları paylaşıyorlar. Liberalizmden nefret ediyorlar, çoğulculuğu ve entelektüelleri ve kozmopolitleri küçümsüyorlar. Modern otoriterler, sınırlarının ötesinde hırslar barındırarak toplumu motive ediyorlar. Örneğin, Orbán kendisini Romanya'da ve diğer komşu ülkelerde yaşayan etnik Macarların vekil babası olarak sunuyor. Bu tür iddialar 'dayatılan sınırlara' karşı şikayet olarak gösterilse de "Yeniden Büyük Yapmak" gibi popüler bir neden aslında rejimin arkasında tutarlı bir ideolojinin yokluğunu maskeleymektedir. Orbán ve benzerleri için siyasi rakipler yok; iç ve dış düşmanlar, hainler, komplocular, halk düşmanları, sapkınlar vardır.

Öte yandan, bugünün diktatörlükten otoriterliğe evrimleşen otokratları, selefleri gibi küresel çekiciliği amaçlayan bir ideoloji sunmuyorlar. Aslında, yeni bir siyasi fikirleri yok. Yeni olan şey, yönetim tekniklerini rafine etme ve Batı'nın kârı siyasi ilkelerin üzerine koyma eğiliminden yararlanma yetenekleridir. Ancak koşullar değiştiğinde ve uluslararası bağlam izin verdiğinde, tekrar kolaylıkla köklerine dönerek, korku yöntemlerine başvurabilir ve korku diktatörlüğüne dönüşebilirler.

Bu gelişmenin en belirgin örneği Putin'in geçirdiği değişimdir. Ukrayna'nın işgaline kadar Vladimir Putin, küresel otokrasinin tartışmasız lideriydi. Putin'in sistemi, Batılı bankacıların, avukatların ve emlakçıların Rus oligarklarla iş birliğine dayanıyordu. Başlangıçta Putin, kitle iletişim araçlarını kontrol ettiği ve marjinal muhalefete tolerans gösterdiği için otoriter bir popülist olarak nitelendiriliyordu ve bu model, popülizme, aşırı milliyetçiliğe ve diktatör kültüne dayanan hareketlerin demokrasi

serbest düşüşteyken başarılı olduğu algısına katkıda bulunmuştur.

Sonra Ukrayna'daki savaş işleri değiştirdi. Savaşa "savaş" demek 15 yıl hapis cezasını gerektiren bir suç haline getirildi. Uzun zamandır tolere edilen bağımsız radyo istasyonu Ekho Moskvyy, kapatıldı. Bu ve benzeri eylemler karşısında Putin'in rejimi, 21. yüzyılın otoriter popülizminden tekrar köklerine dönerek, korkuya dayalı bir 20. yüzyıl diktatörlüğü haline gelmiş oldu.

Teknototaliterizmin Yükselişi

İnsanları şoke eden büyük afetler, salgınlar ve olaylar devletin toplum üzerindeki gücünü ve kontrolünü artırır. 11 Eylül 2001'deki terör saldırılarından sonra da böyle oldu. Dünyanın her yerinde, yeni kameraların yayılması, elektronik kimlik kartı gerektirme ve çalışanların veya ziyaretçilerin giriş ve çıkışları kaydetme gibi güvenlik önlemleri norm haline geldi. O zamanlar, bu önlemler aşırı kabul edildi; ancak bugün her yerde kullanılıyor ve "normal" olarak kabul ediliyor. Salgını kontrol altına almak için uygulamaya konan teknoloji çözümleriyle için de aynı süreç işliyor.

Gelişmeler devlet gözetiminin karanlık geleceğini müjdeliyor. Algoritmalar, farkına bile varmadan hasta olduğunuzu bilecek ve ayrıca nerede olduğunuzu ve kiminle tanıştığınızı da bilecekler. Enfeksiyon zincirleri büyük ölçüde kısaltılabilir ve hatta tamamen kesilebilir. Böyle bir sistem, salgını birkaç gün içinde raylarında durdurabilir. Kulağa harika geliyor, değil mi? Dezavantajı, elbette, bunun korkunç bir yeni gözetleme sistemi olması. Örneğin, bu yolla hangi kanalı hangi siteyi tıkladığımı biliyorsanız, bu size siyasi görüşlerim ve hatta kişiliğim hakkında bir şeyler öğretebilir. Video klibi izlerken vücut ısım,

tansiyonuma ve kalp atış hızıma ne olduğunu izleyebilirsiniz, beni neyin güldürdüğünü, neyin ağlattığını ve beni gerçekten neyin kızdırdığını öğrenebilirsiniz. Öfke, sevinç, sıkıntı ve sevginin tıpkı ateş ve öksürük gibi biyolojik olaylar olduğunu hatırlamak çok önemlidir.

Şirketler ve hükümetler biyometrik verilerimizi toplu olarak toplamaya başlarsa, bizi kendimizden çok daha iyi tanıyabilirler ve o zaman sadece duygularımızı tahmin etmekle kalmaz, aynı zamanda duygularımızı manipüle edebilir ve bize istedikleri her şeyi satabilirler - bir ürün veya politikacı olsun. Biyometrik izleme, Cambridge Analytica'nın veri hackleme taktiklerini Taş Devri'nden kalma bir şey gibi gösterir.

Aslında Soğuk Savaş'tan sonra liberal demokrasinin zaferinin ardından, bu tür şeyler artık uygulanabilir görünmüyordu. Milenyumun başında, İnternet ve cep telefonu da dahil olmak üzere yeni teknolojiler, vatandaşları güçlendirmeye, bireylerin bilgiye daha fazla erişmesine ve yeni bağlantılar kurma ve yeni topluluklar inşa etme olanağına izin vermeyi vaat etmişti. Bilgiye sınırsız erişimin ve teknoloji tarafından güçlendirilmiş bireylerin olduğu bir dünyada, demokrasinin güçleneceği argümanı güçlenmişti. Ancak geldiğimiz aşamada daha demokratik bir geleceğe dair bu vizyon naif oldu.

Dijital teknolojiler sadece demokratik rejimlerde devletin ve şirketlerin toplum üzerinde kontrolünü artırmakla kalmıyor. Teknolojinin sunduğu seçenekler artık otoriter rejimleri de destekliyor. Bu endişe verici tablo, 2000 yılından bu yana ortaya çıkan internetin, sosyal medyanın ve diğer yeni teknolojilerin yayılmasına başlangıçta eşlik eden iyimserlikle taban tabana zıttır. Dijital otokrasiler, teknoloji öncesi

öncüllerinden ve teknolojik açıdan daha az bilgili akranlarından çok daha dayanıklı hale geldi.

Sonuç olarak; sanayi çağında ortaya çıkan Kapitalist liberal demokratik ulus devlet modeli içinde bulunduğumuz hakikat sonrası çağda çözülüyor ve her birinin doğası dönüşüyor. ABD'nin 2. Başkanı John Adams'ın, demokrasi için söyledikleri kendini doğrulayan bir kehanet gibi: **“Demokrasi asla uzun sürmez. Kısa sürede kendini tüketir ve öldürür. İntihar etmeyen bir demokrasi asla olmadı.”**

Kaynaklar

Mouk, Y., *The People vs. Democracy: Why Our Freedom Is in Danger and How to Save It*. Harvard University Press. 2018

Norris, P., & Inglehart, R. *Cultural Backlash: Trump, Brexit, and Authoritarian Populism*. Cambridge University Press. 2019

Levitsky, Steven, and Daniel Ziblatt. *How Democracies Die*. New York: Crown, 2018

Levitsky, Steven, and Lucan A. Way. *Competitive Authoritarianism: Hybrid Regimes after the Cold War*. New York: Cambridge University Press, 2010

Diamond, Larry. "Facing Up to the Democratic Recession." *Journal of Democracy*, vol. 26, no. 1, 2015

Zakaria, Fareed. "The Rise of Illiberal Democracy." *Foreign Affairs*, vol. 76, no. 6, 1997

Chakraborty, Barnini. "Modi's Hindu nationalism is leading India toward authoritarianism." *The Washington Post*, December 26, 2019.

Petersen, Carsten. "Trump and the Media: The Power of Populism and New Media in American Politics." *Journal of Broadcasting & Electronic Media* 63, no. 4 (2019)

Asiedu, E., *The rise of populism and cultural backlash: a comparative analysis of the United States and United Kingdom*. *Journal of International and Global Studies*, 2018

DİPLOMATİK İLİŞKİLER ve POLİTİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
CENTER for DIPLOMATIC AFFAIRS and POLITICAL STUDIES

+90 216 310 30 40

info@dipam.org

+90 216 310 30 50

www.dipam.org

Merdivenköy Mah. Nur Sok. Business İstanbul
A Blok Kat:12 No:115, Kadıköy/İstanbul

YAZAR HAKKINDA

Doç. Dr. Hasan CANPOLAT, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun oldu. İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde yüksek lisans, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde Doktora yaptı. 2012 yılında Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi alanında Doçent unvanını almıştır.

Çatalzeytin, Mesudiye, Sivrice Kaymakamlıkları, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünde Şube Müdürlüğü, Mülkiye Başmüfettişliği, İçişleri Bakanlığı Strateji Merkezi Başkanlığı, Sivas ve Denizli Valilikleri görevlerinde bulunmuştur. 2008-2012 yılları arasında İçişleri Bakanlığı müsteşar yardımcısı ve müsteşar olarak, 2012-2015 yılları arasında ASELSAN yönetim Kurulu üyesi ve Başkanı olarak görev yaptı. 2017 yılında emekli olmuştur.